

NIKOLAS SPARKS

Srećnik

Prevela
Dubravka Srećković Divković

■ Laguna ■

Naslov originala

Nicholas Sparks

THE LUCKY ONE

Copyright © 2008 by Nicholas Sparks

Translation Copyright © 2014 za srpsko izdanje, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom
pomažete razvoj projekta odgovornog
korišćenja šumskih resursa širom sveta.

SW-COC-001767

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Posvećeno Džejmi Rab i Denisu Dalrimplu

*Jedna godina da se pamti...
i jedna godina da se zaboravi.
Uz vas sam duhom.*

I

Klejton i Tibo

Zamenik šerifa Kit Klejton nije ih čuo kad su naišli, a izbliza mu se njihov izgled nije svideo ništa više nego kad ih je i prvi put video. To se odnosilo i na psa. Nije bio ljubitelj nemačkih ovčara, a ovaj ga je, iako je stajao mirno, podsetio na Pantera, policijskog psa koji je pratio zamenika Kenija Mura i bio hitar da i na najovlašnju komandu ujede osumnjičenog između nogu. Klejton je uglavnom smatrao Mura budalom, ali i dalje mu je ovaj bio nešto najbliže prijatelju u sedištu okružne policije, a morao je priznati da Mur te priče o ujedanju između nogu nekako zna da ispriča da se presamitiš od smeha. A Mur bi izvesno znao i valjano da oceni tu malu golišavu žurku koju je Klejton upravo rasturio, pošto je uvrebao dve studentkinje mešovitog koledža dok su se sunčale kraj potoka u svoj svojoj jutarnjoj slavi. Nije se tu zadržao duže od nekoliko minuta i snimio je svega koju sliku digitalnim foto-aparatom, a tad je iza žbuna hortenzije iskočila treća devojka. Hitro bacivši aparat u grmlje iza sebe, iskoračio je iza drveta, a časak potom našao se sa studentkinjom oči u oči.

„Dakle, šta se to tu nama zbiva?“, rastegao je, nastojeći da je nagna da se brani.

Nije mu se dopalo što je zaskočen, niti mu je bilo drago zbog te mlake uvodne rečenice. Obično je bio veštiji. Neuporedivo veštiji. Srećom, devojka se suviše postidela da bi bogzna šta primetila, pa se umalo nije saplela pokušavajući da uzmakne. Promrmljala je nekakav odgovor dok se upinjala da se sakrije šakama. Činilo mu se da gleda nekog ko se sam sa sobom igra tvistera.

Nije se ni potrudio da skrene pogled. Umesto toga se osmehivao, praveći se da ne primećuje njeno telo, kao da redovno naleće na gole žene u šumi. Već je video da devojka pojma nema da je imao aparat.

„Smiri se sad. Šta se ovo dešava?“, upitao je.

Odlično je znao šta se dešava. To se događalo po nekoliko puta svakog leta, ali naročito u avgustu: studentkinje iz Čapel Hila ili sa Univerziteta Severne Karoline zapute se na obalu da tu provedu dugačak vikend, poslednji na Smaragdnom ostrvu pre nego što počne jesenji semestar, pa često skrenu na stari put za transport posećenog drveća, kojim vijugaju i truckaju se kilometar i nešto kroz državnu šumu dok ne stignu do mesta gde Labuđi potok naglo skreće ka Južnoj reci. Tu je postojala kamenito-šljunkovita plaža koja se pročula po nudističkom sunčanju – kako se to desilo, pojma nije imao – pa je Klejton često tu znao da skokne, računajući da bi slučajno mogao imati sreće. Pre dve nedelje video je šest lepotica; danas su, međutim, tu bile tri, a one dve što su ležale na peškirimu već su dohvatale majice. Iako je jedna bila malčice gojazna, ostale dve – među njima i ta smeđokosa koja je sad stajala pred njim – imale su građu zbog koje bi odlepio svaki fakultetlija. A i svaki zamenik šerifa.

„Nismo znale da ovde nekog ima! Mislile smo da nikome ne smetamo!“

Lice joj je odražavalo taman toliko nevinosti da mu iza-zove pomisao: *Jelda bi ti se tata obradovao kad bi znao šta je njegova ćerčica smislila?* Bilo mu je zabavno da zamišlja šta bi ona na to mogla odgovoriti, ali kako je bio u uniformi, znao je da mora reći nešto zvanično. Uz to, znao je i to da već zloupotrebljava svoju sreću; ako bi se pročulo da ovim područjem zaista patroliraju pripadnici šerifove kancelarije, u budućnosti više ne bi bilo studentkinja, a o takvoj mogućnosti nije želeo ni da razmišlja.

„Idemo da popričamo malo s tvojim drugaricama.“

Pošao je za njom ka plaži, posmatrajući je kako bezuspešno nastoji da sakrije pozadinu i uživajući u toj maloj predstavi. Kad su izbili između drveća na čistinu kraj reke, njene drugarice već su navlačile majice. Smeđokosa je dokaskala i docupkala do njih i brzo dohvatila peškir, usput oborivši nogom nekoliko limenki od piva. Klejton pokaza ka jednom obližnjem drvetu.

„Pa je l' nijedna nije videla natpis?“

Kao po naredbi, oči im poleteše na tu stranu. Ljudi su ovce, samo čekaju sledeće naređenje, pomisli on. Natpis je, mali i delimično skriven pod nisko oborenim granama stoletnog živog hrasta, tu bio postavljen po zapovesti sudije Kendrika Klejtona, koji mu je igrom slučaja bio stric. Ideja da se postave natpisi bila je Kitova: on je znao da će javna zabrana samo uvećati privlačnost tog mesta.

„Nismo ga videle!“; uzviknu smeđokosa obrnuvši se opet ka njemu. „Nismo znale! Za ovo mesto smo čule tek pre neki dan!“ Nastavila je da se buni dok se borila s peškirom; ostale dve bile su se toliko prepale da nisu ništa posebno radile sem

što su pokušavale da se opet udenu u donje delove bikinija. „Prvi put smo u životu ovde!“

Sve to je izgovorila plačljivo, pa je zvučala kao neka razmažena pripadnica fakultetskog sestринства. Verovatno su sve tri to i bile. Imale su taj izgled.

„Da li ti znaš da je golotinja na javnom mestu u ovom okrugu prekršaj?“

Video je kako su im mlada lica još više prebledela; znao je da već zamišljaju ovaj mali prestup u svojim dosijeima. Bilo je zabavno to gledati, ali podsetio je sebe da ne sme ići ni predaleko.

„Kako se zoveš?“

„Ejmi.“ Smeđokosa je progutala knedlu. „Ejmi Vajt.“

„Odakle si?“

„Iz Čapel Hila. Ali sam u stvari iz Šarlota.“

„Vidim tamo neki alkohol. Jeste li sve tri punoletne?“

Prvi put su odgovorile i ostale. „Da, gospodine.“

„Lepo, Ejmi. Reći ću ti kako ću postupiti. Poverovaću vam na reč da niste videle natpis i da ste u zakonskom uzrastu kad je piće dozvoljeno, pa neću od ovoga praviti veliku frku. Praviću se da čak nisam ni bio ovde. Ali obećaćete mi da nećete reći mome šefu da sam vas pustio sa udice.“

Nisu bile sigurne smeju li da mu veruju.

„Stvarno?“

„Stvarno“, kaza on. „I ja sam nekada bio na koledžu.“ Nije bio, ali znao je da to lepo zvuči. „A možda biste i volele da se obučete. Nikad se ne zna – možda neko naokolo vrebа.“ Zablesnuo ju je osmehom. „Pobrinite se da pokupite limenke, važi?“

„Da, gospodine.“

„Biću vam zahvalan.“ Okrenuo se da pođe.

„To je sve?“

Osvrnuvši se, ponovo ih zablesnu osmehom. „To je sve. Sad ćete voditi računa.“

Klejton krenu da se probija kroz nisko rastinje, saginjući se povremeno ispod poneke grane dok se vraćao svome kruzeru i razmišljajući kako je ovo lepo izveo. Veoma lepo, zaista. Ejmi mu se štaviše osmehnula, a kad se ono osvrnuo, poigrao se i pomišlju da se vrati i zatraži joj broj telefona. Ne, zaključio je, verovatno je bolje da ne kvari kad je već sve ispalo ovako dobro. Više je nego verovatno da će po povratku pričati drugaricama kako im se ništa nije desilo iako ih je uhvatio šerif. Raširiće se priča da su zamenici u ovom kraju *džekovi*. A ipak, dok se provlačio kroz šumu, nadao se da će mu slike ispasti dobro. Bile bi lep prilog njegovoj maloj kolekciji.

Ukratko, bio je to odličan dan. Taman kad je hteo da se vrati po aparat, začuo se zvižduk. Pošao je za zvukom ka transportnom putu i ugledao tog neznanca sa psom: polako je koračao putem, nalik nekakvom hipiku iz šezdesetih.

Neznanac nije imao veze s devojkama. U to je Klejton bio siguran. Tip je bio, pre svega, premator za studenta koledža; u najmanju ruku bližio se tridesetoj. Njegova duga kosa ličila je Klejtonu na pacovsko gnezdo, a na leđima su mu se videli obrisi vreće za spavanje koja je štrčala ispod ranca. Nije to bio čovek koji je pošao da na plaži provede jednodnevni izlet; tip je izgledao kao neko ko je krenuo na pešačenje, ko možda čak i logoruje u prirodi. Nije se moglo proceniti koliko je već tu niti šta je video.

Na primer, Klejtona kako snima?

Ni slučajno. To je nemoguće. Bio je dobro sakriven od glavnog drumu, žbunje je gusto, a i čuo bi da je neko gazio kroz šumu. Zar ne? Pa ipak, bilo je to čudno mesto za pešačenje. Nalazili su se usred nedodžije, a samo bi mu još trebalo da čopor propalih hipika upropasti to mesto i otera studentkinje.

Neznanac ga je tada već bio mimoišao. Gotovo da je stigao do kruzera i išao je ka džipu koji su vozile devojke. Klejton iskorači na put i nakašlja se. Neznanac i pas okrenuše se na taj zvuk.

Klejton je iz daljine nastavio da ga procenjuje. Neznanca kao da nimalo nije pomelo iznenadno Klejtonovo pojavljivanje, a isto tako ni psa; uz to je u neznančevom upornom pogledu bilo nečeg što ga je uznemirilo. Kao da je maltene očekivao da se Klejton pojavi. Isto je bilo i sa nemačkim ovčarom. Pseće oči bile su istovremeno odsutne i oprezne – bezmalo *inteligentne* – a isto tako je često izgledao i Panter pre nego što ga Mur pusti na nekog. Želudac mu se prevrnuo i bućnuo. Morao se silom uzdržati da ne pokrije rukama intimne delove tela.

Jedan beskrajn minut zurili su jedan u drugog. Klejton je odavno bio naučio da njegova uniforma većini ljudi uliva strah. Svi, čak i nevini, usplahire se kad je tu predstavnik zakona, pa je računao da ni ovaj tip nije izuzetak. Između ostalog, i zato je voleo što je zamenik.

„Imate povodac za psa?“, reče, izgovorivši to više kao naredbu nego kao pitanje.

„U rancu mi je.“

Klejton nije uspeo da odredi nikakav specifičan naglasak. Televizijski engleski, tako je to opisivala njegova majka. „Stavite mu ga.“

„Ne brinite se. Neće ni mrdnuti ako mu ja to ne kažem.“

„Svejedno mu ga stavite.“

Neznanac skide ranac pa uze da brlja po njemu; Klejton je istežao vrat u nadi da će opaziti ma šta što se može tretirati kao droga ili oružje. Časak potom, povodac se nađe prikačen za pseću ogrlicu i neznanac se okrete ka njemu sa izrazom lica koji kao da je govorio: I šta sad?

„Šta ovde radite?“, upita ga Klejton.

„Pešačim.“

„Povelik vam je taj ranac za pešačenje.“

Neznanac ništa ne odgovori.

„A možda se i šunjate i pokušavate da vidite nešto.“

„To ljudi rade kad dođu ovamo?“

Klejtonu se nije dopao njegov ton, a ni aluzija. „Voleo bih da vidim neku vašu ispravu.“

Neznanac se opet saže nad ranac i iskopa pasoš. Psu daje znak isturenim dlanom kako bi ostao tu gde je, a onda koraknu ka Klejtonu i pruži mu dokument.

„Nemate vozačku dozvolu kod sebe?“

„Uopšte je nemam.“

Klejton je proučavao ime i prezime, pri čemu su mu se pomalo micale usne. „Logan Tibo?“

Neznanac klimnu glavom.

„Odakle ste?“

„Iz Kolorada.“

„Dug put.“

Neznanac ništa ne reče.

„Idete nekud posebno?“

„Putujem u Arden.“

„Šta ima u Ardenu?“

„Ne bih znao. Još nisam tamo bio.“

Na taj odgovor Klejton se namršti. Previše dovitljiv. Previše... izazovan? Previše nekakav. Šta god to bilo. I iznebuha je znao da mu se ovaj tip ne dopada. „Sačekajte tu“, reče. „Nemate ništa protiv da ovo proverim, jelte?“

„Samo izvolite.“

Kada se zaputio ka svojim kolima, Klejton se osvrte i vide da Tibo zavlači ruku u ranac i vadi malu činiju, a zatim je puni vodom iz flaše. Kao da nema ni najmanje brige na ovome svetu.

Saznaćemo, je li tako? U kruzeru Klejton radiom odasla ime i prezime i kako se tačno pišu, ali ga prekide dispečerka.

„Izgovara se Tibo, kao Ti-bo, a ne Taj-bot. Francusko je.“

„Šta mene briga kako se izgovara?“

„Samo kažem da...“

„Nebitno, Mardž. Samo mi ga proveri, važi?“

„Izgleda li kao Francuz?“

„A otkud ja, pobogu, znam kako izgleda Francuz?“

„Samo sam radoznala. Nemoj toliko da si nakraj srca. Imam ovde pune ruke posla.“

Aha, baš posla, pomisli Klejton. Najverovatnije pune ruke krofni. Mardž je tamanila najmanje po deset glaziranih krofnica na dan. Sigurno je imala bar sto pedeset kila.

Kroz prozor je video da je neznanac čučnuo kraj psa i šapuće mu nešto dok ovaj lapće vodu. Zavrte glavom. Razgovara sa životinjama. Opičenjak. Baš će pas da razume išta osim najosnovnijih komandi. To je radila i njegova bivša supruga. Ta žena se ponašala prema psima kao prema ljudima, a već ga je to moralo opomenuti da se drži podalje od nje.

„Ne mogu ništa da nađem“, začu se Mardž. Zvučala je kao da nešto žvaće. „Ne vidim nikakve posebne poternice.“

„Sigurna si?“

„Aha, sigurna. Razumem se valjda u svoj posao.“

Kao da je slušao taj razgovor, neznanac uze činiju i gurnu je opet u ranac, a onda ranac obesi preko ramena.

„Je li bilo još nekih neuobičajenih poziva? Prijava da se neko ovuda smuca, u tom stilu?“

„Ne. Danas pre podne je mirno. A gde si ti, uzgred budi rečeno? Čalac pokušava da te nađe.“

Klejtonov otac je bio šerif tog okruga.

„Reci mu da ubrzo stižem.“

„Deluje mi besno.“

„Samo mu kaži da sam u patroli, može?“

Pa će znati da radim, mrzelo ga je da doda.

„Dogovoreno.“

Tako je već bolje.

„Moram da idem sad.“

Vratio je radio na mesto i ostao nepomično da sedi, osećajući majušnu primesu razočaranja. Bilo bi zanimljivo gledati kako se taj tip snalazi u pritvoru, s obzirom na tu žensku kosu i ostalo. Braća Landri bi se ludo provela s njim. Oni su subotom uveče bili redovni u pritvoru: bili su pijanice i galamdžije, narušavali red i mir, tukli se, gotovo uvek međusobno. Sem kad su u pritvoru. Tad bi se ostrvili na nekog trećeg.

Pipkao je ručicu vrata u autu. A zašto je ovoga puta čale pobesneo? Ide mu već na živce. Uradi ovo. Uradi ono. Jesi li predao ona dokumenta? Što kasniš? Gde si bio? Bezbroy puta je poželeo da kaže matorom da gleda sopstvena prokleta posla. Matori još misli da on ovde upravlja.

Nije ni važno. Valjda će kad-tad otkriti istinu. Sad je vreme da propalog hipika otera odavde, dok devojke još nisu došle. Ovo mesto bi trebalo da je zaklonjeno, zar ne? Opičeni hipici mogli bi da ga upropaste.

Klejton izađe iz kola i zatvori vrata za sobom. Pas nakrivi glavu dok je Klejton prilazio. Vratio je neznancu pasoš. „Oprostite zbog uznemiravanja, gospodine Tajbote.“ Ovoga puta je namerno pogrešno izgovorio prezime. „Samo radim svoj posao. Sem, naravno, u slučaju da u rancu imate neku drogu ili oružje.“

„Nemam.“

„Imate nešto protiv da lično pogledam?“

„Pa i imam. Četvrti amandman i tako dalje.“

„Vidim da vam je tu vreća za spavanje. Kampujete?“

„Bio sam sinoć u okrugu Berk.“

Klejton je odmeravao tipa, razmišljajući o tom odgovoru.

„Tamo nemaju prostore za kampovanje.“

Tip ništa ne reče.

Pogled je prvi skrenuo Klejton. „Možda biste radije psa i nadalje držali na povocu.“

„Mislio sam da ovaj okrug nema zakon o povocima.“

„I nema ga. To je radi bezbednosti vašeg psa. Glavnim drumom prolazi mnogo automobila.“

„Imaću to na umu.“

„Onda u redu.“ Klejton se okrete pa još jednom začuta.

„Ako vam ne smeta što pitam, koliko ste već dugo tu?“

„Samo što sam stigao. Zašto?“

Nešto u tonu njegovog odgovora izazva u Klejtonu sumnju, pa je oklevao pre no što se opet podsetio da taj tip nikako ne može znati kakve su mu bile namere. „Bez razloga pitam.“

„Mogu li da produžim?“

„Aha. Sve u redu.“

Klejton je posmatrao kako neznanac i pas kreću transportnim putem, a potom skreću na puteljak što vodi u šumu. Čim je tip nestao, Klejton se vrati na svoju raniju osmatračnicu da potraži aparat. Zario je ruku u grmlje, odgurnuo nogom borove iglice, nekoliko puta prošao sopstvenim tragom kako bi proverio je li na pravom mestu. Na kraju je klekao, počela je da ga hvata panika. Aparat je pripadao stanici okružne policije. Samo ga je *zajmio* za ove specijalne izlete, pa će biti silnih pitanja od čalca ako se ispostavi da ga je izgubio. Ili još gore, ako ga neko nađe s karticom punom golišavih snimaka. Njegov čale se slepo drži protokola i odgovornosti.

Već je bilo prošlo nekoliko minuta. Izdaleka se začu grlena rika motora koji startuje. Pretpostavio je da to odlaze studentkinje; samo je načas uzeo u razmatranje šta li će pomisliti kad vide da mu je kruzer još tamo. U glavi su mu bile druge muke.

Aparat je nestao.

Nije se zagubio. Već je *nestao*. A prokletu čudo svakako nije moglo samo od sebe da odšeta. Nema šanse ni da su ga devojke našle. Što znači da ga je Taj-bot sve vreme vukao za nos. *Taj-bot. Vukao za nos. Njega*. Neverovatno. A znao je da se tip suviše dovrtljivo ponaša, suviše u stilu *Znam šta si radio ovog leta*.

Nije bilo šanse da mu se posle ovoga izvuče. Neće nijedan štrokavi, opičeni hipik koji priča sa psima vući za nos Kita Klejtona. Makar u ovom životu neće.

Probio se kroz grane natrag ka putu, računajući da će pristići Logana *Taj-bota* i malčice ga pobliže pretresti. A to će mu biti samo za uvod. Biće tu još koječega; to je izvesno. Tip njega da povuče za nos? Može samo da sanja o tome. U svakom slučaju neće moći u ovom gradu. A boli ga uvo i za psa. Pas se razljutio? Pa-pa, kuco. Prosto kao pasulj. Nemački ovčari su oružje – nema tog suda u državi gde takva optužba ne bi prošla.

Ali idemo redom. Da nađem Tibo. Da uzmem aparat. A onda da isplaniram naredni korak.

Tek tada, dok je prilazio kruzeru, shvatio je da su mu obe zadnje gume ispumpane.

„Kako ono reče da se zoveš?“

To je bilo nekoliko minuta potom; Tibo se naginjao preko prednjeg sedišta džipa i nadjačavao riku vetra. „Logan Tibo.“ Pokazao je palcem preko ramena. „A ovo je Zevs.“

Zevs je bio na zadnjem sedištu džipa, isplažena jezika, njuške dignute u vetar dok je džip ubrzavao ka auto-putu.

„Predivan pas. Ja sam Ejmi. A ovo su Dženifer i Lori.“

Tibo se osvrte. „Drago mi je.“

„I nama.“

Delovale su pometeno. Nije ni čudo, pomisli Tibo, s obzirom na to šta su upravo doživele. „Zahvalan sam ti na vožnji.“

„Ma jaka stvar. A reče da ideš do Hemptona?“

„Nije mnogo daleko odavde.“

„Tačno mi je usput.“

Pošto je skrenuo sa transportnog puta i obavio nekoliko stvarčica, Tibo se vratio do puta taman kad su devojke kretale. Stopirao ih je, zahvalan što je Zevs sa njim, a one su gotovo odmah stale.

Ponekad sve funkcioniše baš onako kako treba.

Iako se pravio da nije tako, zapravo ih jeste video sve tri, ranije tog prepodneva, kada su došle – šator je bio postavio odmah preko prevoja u odnosu na plažu – ali im je ostavio zasluženu privatnost čim su počele da se svlače. Za njega je to što su radile spadalo u kategoriju „ako nikom ne škodi, nije ni štetno“; ukoliko se ne računa on, bile su potpuno same, a ni on nije nameravao da se tu vrzma i blene. Šta je koga briga da li su skinule odeću ili se obukle u kokošje kostime? Njega se to nije ticalo, pa je smerao da tako i ostane – sve dok nije ugledao zamenika šerifa kako nailazi putem u službenim kolima hemptonske okružne policije.

Dobro je osmotrio zamenika kroz šoferšajbnu: u njegovom izrazu lica bilo je nečeg *naopakog*. Teško je bilo odrediti čega to tačno, a nije zastao da ga analizira. Okrenuo se i preprečio kroz šumu, te stigao taman na vreme da vidi zamenika kako proverava disk aparata pre nego što će tiho zatvoriti vrata kruzera. Posmatrao ga je kako se šunja ka prevoju.

Tibo je odlično znao da zamenik možda radi i nešto zvanično, ali izgledao je onako kako izgleda Zevs kad čeka parče suve govedine. Pomalo previše uzbuđeno zbog svega.

Tibo je naredio Zevsu da oстане tu gde je, krenuo na dovoljnom rastojanju da ga zamenik ne čuje, a ostatak plana spontano se sklopio nakon toga. Znao je da neposredno prozivanje ne dolazi u obzir – zamenik bi tvrdio da je prikupljao dokaze, a njegova reč protiv reči nekog neznanca bila bi neoboriva. Takođe nije dolazio u obzir nikakav fizički obračun, ponajviše zato što bi izazvao više problema nego što sve to zaslužuje, mada je bilo tačno da bi voleo da se dohvati s tim tipom. Srećom – ili nesrećom, kako je slutio, zavisno iz kog se ugla gleda – pojavila se ta devojka, zamenik se uspaničio i Tibo je video gde je aparat pao. Čim su se zamenik i devojka zaputili ka njenim drugaricama, Tibo je uzeo aparat. Moglo je sve i ostati na tome, ali morao je da nauči pameti tog tipa. Ne nekoj velikoj pameti, samo pameti koja će sačuvati čast tih devojaka netaknutu, Tibou omogućiti da produži put, a zameniku upropastiti dan. I upravo zato se i obrnuo nalevo krug da izbuši zameniku gume.

„Uh, umalo da zaboravim“, javi se Tibo prvi. „Našao sam tvoj aparat u šumi.“

„Nije moj. Lori, Džen – je li izgubila neka od vas aparat?“
Obe odmahnuše glavom.

„Svejedno ga zadrži“, kaza Tibo spuštajući foto-aparat na sedište, „i hvala na vožnji. Ja već imam aparat.“

„Siguran si? Verovatno je skup.“

„Izvesno.“

„Hvala.“

Tibo zapazi kako joj senke igraju po licu, pa pomisli kako je privlačna u stilu devojaka iz velikog grada, oštih crta lica,

mrkoputa, sa smeđim očima prošaranim bojom lešnika. Nije mu teško bilo da zamisli kako satima zuri u nju.

„Hej... a radiš li nešto ovog vikenda?“, upita Ejmi. „Mi ćemo sve tri na plažu.“

„Zahvaljujem na ponudi, ali ne mogu.“

„Kladim se da ideš da se vidiš s devojkom, je li tako?“

„Po čemu to zaključuješ?“

„Zračiš tim nečim.“

Na silu je skrenuo pogled. „Tako nešto.“

Tibo

Čudno je pomisliti kakve sve neočekivane obrte može da poprimi nečiji život. Do pre godinu dana Tibo bi oberučke dočekaio priliku da provede vikend sa Ejmi i njenim drugaricama. Verovatno mu je upravo tako nešto i bilo potrebno, ali kad su ga iskrcale kod samih međa Hemptona po avgustovskoj popodnevnoj pripeci koja je obarala, mahnuo im je u znak pozdrava uz čudan osećaj olakšanja. Iznurilo ga je održavanje fasade normalnog čoveka.

Otkako je pre pet meseci pošao iz Kolorada, nije dobrovoljno proveo više od nekoliko sati s nekim; jedini izuzetak bio je neki postariji mlekar odmah južno od Litl Roka: pustio ga je da prespava u nekorišćenoj sobi na spratu nakon večere, za kojom je ovaj seljak pričao jednako malo kao i on sam. Cenio je to što starac nije osećao potrebu da ga ispitkuje zašto je iskrcao tako kako je iskrcao. Nije bilo pitanja, nije bilo radoznalosti, nije bilo nedorečenih nagoveštaja. Samo opušteno prihvatanje da Tibou nije do priče. U znak zahvalnosti, Tibo je proveo kod njega nekoliko dana i pomogao mu

da opravi krov ambara pre no što se konačno vratio na put, nakrcanog ranca, sa Zevsom za petama.

Ako se izuzme vožnja s devojkama, čitavo to rastojanje prevalio je peške. Otkako je ostavio ključeve svoga stana u kancelariji upravnika zgrade sredinom marta, poderao je osam pari cipela, na dugim, samotnim deonicama između gradova uglavnom preživljavao na energetskim pločicama i vodi, a jednom je, u Tenesiju, pojeo pet visokih gomila palačinki nakon bezmalo tri dana provedena bez hrane. Naporedo sa Zevsom putovao je kroz mećave, grad, oluje i po tako jakom suncu da su mu po rukama iskakali plikovi; u blizini Talse u Oklahomi video je na horizontu tornado, a dvaput ga umalo nije udarila munja. Bezbroj puta je skretao i zaobilazio, nastojeći da se drži dalje od glavnih drumova, čime je dodatno produžavao sebi putovanje, ponekad i iz čiste obesti. Obično je pešačio dok se ne umori, a potkraj dana krenuo bi da traga za mestom gde će se ulogoriti, ma kakvim mestom gde mu se učini da njega i Zevsa niko neće ometati. Ujutru su kretali na put pre svanuća kako niko ne bi ništa znao o njima. Sve dosad ih niko nije ni gnjavio.

Računao je da u proseku prelazi više od trideset kilometara na dan, mada nije vodio nikakve posebne beleške ni o vremenu ni o rastojanjima. Njegovo putovanje nije ni imalo to za cilj. Mogao je pretpostaviti da neki ljudi misle kako on hoda da bi pretekao uspomene na svet koji je ostavio za sobom, što je sadržalo izvestan poetičan odjek; drugi bi možda rado poverovali da on hoda naprosto zarad samog putovanja. Ali ni jedno ni drugo nije bilo tačno. Voleo je da hoda i imao je kuda da ide. Krajnje prosto. Voleo je da putuje kad poželi, korakom kojim poželi, do mesta gde je poželeo da bude. Nakon četiri godine izvršavanja naređenja u marincima, sloboda takvog putovanja prirastala mu je za srce.

Majka se sekirala za njega, ali opet – takve su sve majke. Ili makar njegova majka. Javljao joj se na svakih nekoliko dana kako bi je obavestio da je sve u redu s njim i obično je, kad završi razgovor, razmišljao kako nije fer prema njoj. Već nije bio kod kuće gotovo čitavih poslednjih pet godina, a pred svaki polazak u Irak, sva tri puta, slušao ju je dok mu drži pridike preko telefona, podsećajući ga da ne pravi neke gluposti. Nije ih pravio, ali bilo je više od nekoliko bliskih susreta sa smrtnom opasnošću. Mada joj nikada o njima nije pričao, čitala je novine. „A sad još i ovo“, jadikovala je majka one večeri uoči njegovog polaska. „Meni sve to izgleda sumanuto.“

Možda i jeste bilo sumanuto. Možda i nije. Još nije bio siguran.

„Šta ti misliš, Zevse?“

Čuvši svoje ime, Zevs diže pogled i dotupka do njega.

„Aha, znam. Gladan si. Šta ima novo?“

Tibo se zaustavio na parkingu oveštalog motela na periferiji grada. Izvadio je činiju i poslednje ostatke pseće hrane. Kada je Zevs počeo da jede, Tibo obuhvati pogledom grad.

Hempton nije bio najgore mesto koje je ikada video, ni slučajno, ali nije bio ni najlepše. Grad se nalazio na obalama Južne reke, na oko pedeset pet kilometara severozapadno od Vilmingtona i mora, i na prvi pogled se nije nimalo razlikovao od hiljada onih samodovoljnih činovničkih opština, krcatih ponosom i istorijom, kakvih je pun Jug. Nekoliko semafora je visilo na klonulim vodovima i prekidalo saobraćajni tok tamo gde se bližio mostu preko reke, a sa obeju strana glavne ulice nizala su se niska zdanja od cigle, stisnuta kao u sendviču, u dužini od nepunog kilometra, s poslovnim nazivima ispisanim po izlozima, reklamama lokala gde se može pojesti i popiti, ili radnji gde se može kupiti gvoždarska

roba. Tu je raslo raštrkano nekoliko starih magnolija, pločnici su bubrili oko njihovih ispupčenih korenova. U daljini je ugledao starinski prugasti berberski znak, a uz njega i neizostavnog starijeg čoveka koji sedi na klupi ispred radnje. Osmehnuo se. Prizor je bio neobičan, kao iluzija pedesetih godina prošlog veka.

Bliže razgledavši grad, međutim, naslutio je da prvi utisci varaju. Uprkos položaju kraj same reke – ili možda baš usled njega, podozrevao je – zapazio je tragove raspadanja duž spojeva krovova, u oronulim ciglama pri temelju, u izbledelim slankastim mrljama na metar-dva iznad temelja, što je ukazivalo na ozbiljne poplave u prošlosti. Nijedna radnja još nije bila zamandaljena, ali primetivši oskudicu u kolima ispred poslovnih prostora, zapitao se koliko će još dugo izdržati. Malovaroške trgovačke oblasti išle su stopama dinosaurusa; ako je i ovo mesto poput većine gradova kroz koje je prošao, zaključio je, verovatno postoji neko drugo, novije područje gde posao cveta, po svoj prilici poduprto lancima poput *Wolmarta* ili *Pigli Viglija*, a koje će doneti kraj ovom delu grada.

Čudno, međutim. To što je tu. Nije bio siguran kako je zamišljao Hempton, ali nije ga zamišljao tako.

Nema ni veze. Dok je Zevs dovršavao jelo, zapitao se koliko će mu vremena trebati da je nađe. Tu ženu sa fotografije. Ženu koju je krenuo da upozna.

Ali naći će je. Za toliko je bio siguran. Uprtio je ranac. „Spreman?“

Zevs nakrivi glavu.

„Idemo da nađemo neku sobu. Hoću da jedem i da se istuširam. A i tebi je potrebno kupanje.“

Tibo je odmakao za nekoliko koraka pre no što je shvatio da se Zevs nije mrdnuo. Osvrte se.

„Ne gledaj me tako. Definitivno ti je potrebno kupanje. Smrdiš.“

Zevs se i dalje nije pomerao.

„Lepo. Kako hoćeš. Ja odoh.“

Zaputio se u kancelariju upravnika motela da se prijavi, znajući da će Zevs poći za njim. Na kraju je Zevs uvek polazio za njim.

Sve dok nije našao tu fotografiju, Tibou je život tekao onako kako mu je odavno bila namera. Uvek je imao neki plan. Želeo je da uspešno završi školu i završio ju je; želeo je da se okuša u raznim sportovima i odrastao je igrajući takoreći sve. Želeo je da nauči da svira klavir i violinu, i izveštio se dovoljno da i sam komponuje. Posle koledža pri Univerzitetu Kolorada nameravao je da stupi u marince, a regrutnog oficira je zakopkalo to što je odlučio da se prijavi kao običan vojnik umesto da napreduje u vojnoj školi. Zapanjilo ga je, ali i zakopkalo. Obrazovani mladići većinom ne gore baš od želje da budu obični redovi, a ovaj je upravo to hteo.

Rušenje Svetskog trgovinskog centra nije imalo mnogo veze s njegovom odlukom. Umesto toga, njemu je stupanje u vojsku delovalo kao nešto prirodno, pošto mu je i otac dvadeset pet godina bio u marincima. Počeo je kao običan vojnik, a završio kao jedan od onih sedih narednika čeličnih vilica koji uteruju strah u kosti gotovo svakom sem svojoj ženi i vodovima kojima komanduju. Prema tim mladićima ponašao se kao prema sinovima; jedina mu je namera, imao je običaj da im govori, da ih vrati majkama žive i zdrave, i sazrele. Otac je za te duge godine sigurno bio na više od pedeset svadbi momaka koje je predvodio i koji nisu mogli zamisliti ženidbu bez njegovog blagoslova. A bio je i valjan

marinac. U Vijetnamu je zaradio Bronzanu zvezdu i dva Ljubičasta srca, a bio je i na Grenadi, u Panami, Bosni i Prvom zalivskom ratu. Njegov otac je bio marinac kome nije smetalo da ide kud ga služba vodi, pa je Tibo ogroman deo mladosti proveo u selidbama, živeo po vojnim bazama širom sveta. U izvesnom pogledu Okinava mu je više bila dom nego Kolorado, i premda mu je znanje japanskog bilo pomalo zarđalo, smatrao je da bi za nedelju dana u Tokiju opet oživela ona stara okretnost s kojom je nekada vladao tim jezikom. Poput oca, računao je da će završiti kao vojni penzioner, ali za razliku od oca, nameravao je da poživi dovoljno dugo da u penziji uživa. Njegov otac je umro od srčanog udara svega dve godine nakon što je poslednji put okačio plavu uniformu na vešalicu. Jednog minuta lopatom je raščišćavao dvorišnu stazu od snega, a sledećeg ga već nije više bilo. To se dogodilo pre trinaest godina. Tibo je tada bio petnaestogodišnjak.

Taj dan i sahrana koja je usledila bili su najživlje uspomene iz njegovog života pre stupanja u marinece. Vaspitavan kao vojničko dete, umeo je nekako sve da stopi u celinu, naprosto zato što je morao često da se seli. Prijatelji dolaze i odlaze, odeća se pakuje i vadi iz kofera, iz kuće se neprestano izbacuje sve što nije neophodno, a ishod je taj da ne ostaje mnogo šta uz tebe. Ponekad je to teško, ali dete tako ojača u nekim aspektima koje većina ljudi ne može da shvati. Iako ljudi ostaju za njim, uči ga takav život, novi će neizbežno zauzeti njihovo mesto; svako mesto ima u sebi nešto dobro – i rđavo – što može ponuditi. Od toga dete brzo odrasta.

Čak su mu i godine koledža bile maglovite, ali to poglavlje njegovog života imalo je sopstvene kolotečine. Učenje radnim danima, provod vikendom, bubanje za ispite, grozna hrana u menzi i dve devojke, od kojih je s jednom izgurao u vezi malo više od godinu dana. Svako ko je nekada

išao na koledž uvek ima iste priče, od kojih tek malobrojne poseduju trajan uticaj. Na kraju je preostalo samo njegovo obrazovanje. I zaista, činilo mu se da život nije istinski počeo sve dok nije stigao u vojni kamp *Paris Ajlend* radi osnovne obuke. Kako je iskočio iz autobusa, tako je narednik-instruktor krenuo da mu se dere na uvo. Niko na svetu ne može te kao narednik-instruktor ubediti da ništa u tvom životu sve do tog trenu nije imalo stvarnu važnost. Sad si njihov i to ti je to. Dobar sportista? *Izvol'te uraditi pedeset sklekova, gospo'n Plejmejkeru. Završio koledž? Sklopi ovu pušku, Ajnštajne. Otac bio u marincima? Ribaj klonju kô što ti je i matori nekada ribao.* Isti stari klišeji. Trči, marširaj, mirno, puzi kroz blato, popni se uza zid: u osnovnoj obuci nije bilo ničega što nije očekivao.

Morao je priznati da drilovanje uglavnom ima dejstva. Ono lomi ljude, sabija ih još jače i na kraju ih oblikuje u marince. Ili se makar tako kaže. Njega nisu slomili. Obavljao je sve te pokrete, glavu držao pognutu, radio kako mu se naredi, i ostao isti onaj čovek koji je i pre bio. No svejedno je postao marinac.

Završio je u Prvom bataljonu Petog puka, smeštenom u vojnu bazu *Pendlton*. San Dijego je bio grad za njega, s divnim vremenom, božanstvenim plažama i još lepšim ženama. Ali nije bilo suđeno da to potraje. U januaru 2003, samo što je napunio dvadeset treću godinu, poslali su ga u Kuvajt u okviru operacije „Iračka sloboda“. Kamp *Doha*, u industrijskoj zoni grada Kuvajta, koristio se još od Prvog zalivskog rata i umnogome je bio grad za sebe. Imali su teretanu i kompjuterski centar, vojnu robnu kuću, lokale gde su mogli jesti, a šatori su se protezali do horizonta. To prometno mesto postalo je još prometnije usled bliske invazije, pa je od samog početka tu vladao kaos. Dani su mu bili neprekinuti

niz višesatnih sastanaka, vežbi od kojih puca kičma i proba planova napada koje su stalno menjali. Oblačenje zaštitnog odela za slučaj hemijskog rata vežbao je valjda stotinu puta. A čule su se i beskrajne glasine. Najgori su bili pokušaji pronicanja u to koje su možda istinite. Svako je znao nekog drugog ko pak zna nekog trećeg ko je čuo *pravu priču*. Jednoga dana bili su ubeđeni da odmah kreću u borbe; sutradan bi čuli da se pokret odlaže do daljeg. Najpre je trebalo da upadnu sa severa i juga; potom samo s juga, a možda čak ni to. Čuli su da neprijatelj raspolaže hemijskim oružjem i namerava da ga primeni; sutradan su čuli da ga neće upotrebiti zato što veruje da bi Sjedinjene Države uzvratile atomskim bombama. Šuškalo se da Iračka republikanska garda smera da zauzme samoubilački položaj odmah s druge strane granice; drugi su se kleli da će taj položaj biti kod Bagdada. Neki su pak govorili da će samoubilački položaj biti kod naftnih polja. Ukratko, niko ništa nije znao, a to je samo raspaljivalo maštu sto pedeset hiljada vojnika okupljenih u Kuvajtu.

Većinom su vojnici deca. Ljudi to ponekad zaboravljaju. Osamnaest, devetnaest, dvadeset godina – polovina njih nije bila dovoljno odrasla čak ni pivo da kupi. Bili su samouveređeni, dobro obučeni, uzbuđeni što će u borbu, ali nemoguće je bilo žmuriti pred stvarnošću onoga što se bliži. Neki će poginuti. Pojedini su otvoreno govorili o tome, drugi su pisali pisma porodicama i predavali ih vojnom svešteniku. Živci su lako pucali. Jedne je mučila nesаница; drugi su maltene sve vreme spavali. Tibo je sve to posmatrao s čudnim osećanjem izdvojenosti. *Uvek je SNSS: situacija normalna, sve s**bano.*

Ni Tibo nije bio baš potpuno otporan na tu sve veću napetost, pa je i njemu, kao svima ostalima, bio potreban nekakav ventil. Bilo je nemoguće opstati bez njega. Počeo je da igra poker. Otac ga je učio da igra, te je znao tu igru... ili

je mislio da je zna. Ubrzo je otkrio da je drugi znaju bolje. Prve tri nedelje uporno je gubio, do poslednjeg cvonjka koji je uštedeo od stupanja u vojsku, blefirao kad je trebalo da odustane, odustajao kad je trebalo da nastavi da igra. Nije ni imao mnogo novca, a nije imao ni mnogo mesta gde bi ga potrošio sve i da ga je sačuvao, ali danima ga je zbog toga držalo mračno raspoloženje. Mrzeo je kad gubi.

Jedini protivotrov bilo mu je trčanje na duge staze, čim se ujutru probudi, pre izgreva sunca. Obično je bilo lede-no; iako je na Bliskom istoku bio već mesec dana, i dalje se čudio koliko hladno zna da bude u pustinji. Trčao je svom snagom pod nebom prepunim zvezda, a izdisaji su mu izbijali u vidu oblačića.

Pred kraj jednog takvog trčanja, kada je u daljini video svoj šator, počeo je da usporava. Sunce se već pelo nad horizont, rasipajući zlato po sušnom predelu. Uhvativši se za slabine, nastavio je da grabi vazduh, i upravo tad je, krajičkom oka, opazio mutni sjaj neke fotografije, napola zakopane u zemlji. Zastao je da je uzme i primetio da je zaštićena jeftinom ali urednom plastikom, verovatno da bi se sačuvala od raznih vremenskih prilika. Obrisao ju je od prašine, očistio lik na njoj, i tada ju je prvi put ugledao.

Plavokosa devojka sa osmehom i vragolastim očima boje žada, u farmerkama i majici na kojoj spređa stoje reči *SREĆNA ZVEZDA*. Iza nje se video barjak s rečima *HEMPTONSKO VAŠARIŠTE*. Pored nje je stajao nemački ovčar sive njuške. U svetini iza nje videla su se dva mladića, zbijena uz šalter sa ulaznicama i malčice zamućeno uhvaćena, u majicama sa aplikacijama. U daljini su rasla tri zimzelena drveta, zašiljena, od onih kakva bi mogla rasti takoreći svuda. Na poledini slike rukom su bile napisane reči: „Čuvaj se! E.“

Ne bi se moglo reći da je sve to odmah primetio. Prvi nagon mu je, štaviše, bio da baci sliku. Umalo to nije učinio, ali taman kad je krenuo, sinulo mu je da taj koji ju je izgubio možda želi da je opet ima. Očigledno je nekome nešto značila.

Po povratku u kamp prikačio je fotografiju na oglasnu tablu kod ulaza u kompjuterski centar, računajući da maltene svaki stanovnik kampa kad-tad tuda prođe. Nema sumnje da će je neko uzeti.

Prošla je jedna nedelja, potom i deset dana. Fotografiju nikako da neko uzme. Tada je njegov vod svakoga dana imao višesatne vežbe, a partije pokera postale su ozbiljne. Neki su bili izgubili hiljade dolara; za jednog podoficira pričalo se da je izgubio blizu deset hiljada. Tibo, koji nije zaigrao još od onih prvih ponižavajućih pokušaja, više je voleo da slobodno vreme provodi u razmišljanjima o predstojećoj invaziji i pitanjima kako li će reagovati kad pripucaju na njega. Kada je tri dana pred invaziju prošetao do kompjuterskog centra, video je da fotografija još stoji pribodena za oglasnu tablu, a on ju je, iz nekog njemu i dalje nejasnog razloga, skinuo i stavio u džep.

Viktor, njegov najbolji drug u odredu – bili su zajedno još od osnovne obuke – nagovorio ga je da se te večeri uključi u partiju pokera, uprkos Tiboovom uzdržavanju. I dalje u stisci s novcem, Tibo je krenuo krajnje odmereno i nije očekivao da će u igri opstati duže od pola sata. U prve tri ruke je odustao, onda u četvrtoj dobio kentu, a u šestoj ful. Karte su nastavile tako da mu padaju – fleševi, kente, fulovi – i do polovine večeri već je povratio sve što je ranije izgubio. Prva postava igrača tad je već bila otišla i zamenili su je drugi. Tibo je ostao. I ove su zamenili treći. Tibo je ostao. Srećna ruka i dalje ga nije ostavljala i do zore je osvojio više para nego što je zaradio za tih prvih šest meseci u marincima.

Tek kad je zajedno s Viktorom ustao od stola, shvatio je da mu je sve vreme ona fotografija bila u džepu. Vrativši se u šator, pokazao je fotografiju Viktoru i skrenuo mu pažnju na reči na majici te žene. Viktor, čiji su roditelji bili ilegalni useljenici nastanjeni kod Bejkersfilda u Kaliforniji, nije bio samo pobožan već je verovao i u sva moguća znamenja. Najdraža znamenja su mu bile oluje s munjama, račvasti putevi i crne mačke, i pre nego što su krenuli brodom iz Amerike, ispričao je Tibou za nekog svog strica koji navodno ima urokljive oči: „Kad te pogleda na određen način, samo je pitanje trenutka kad ćeš umreti.“ Zahvaljujući Viktorovom ubeđenju, Tibo se osećao kao da opet ima deset godina; ushićeno je slušao dok je Viktor pripovedao tu priču upirući baterijsku lampu sebi u podbradak. Tad mu ništa nije rekao. Svako ima neke svoje bubice. Momak želi da veruje u znamenja? Lepo. Još važnije je bilo to što je Viktor bio toliko dobar strelac da su ga uzeli u snajperiste, pa je Tiboov život bio poveren njegovoj ruci.

Viktor je dugo zurio u sliku pre nego što mu ju je vratio. „Reče da si je našao u zoru?“

„Aha.“

„Zora je moćno doba dana.“

„Tako si mi pričao.“

„To je znak“, kazao je Viktor. „Ona ti je amajlija za sreću. Vidiš tu majicu koju ima na sebi?“

„Večeras mi jeste donela sreću.“

„Ne samo večeras. Tu sliku si našao s nekim razlogom. S nekim razlogom je niko drugi nije uzeo. S razlogom si je danas poneo sa sobom. Samo je tebi bilo suđeno da ti pripadne.“

Tibo je pozeleo da kaže nešto na račun momka koji ju je izgubio i kako je sad njemu, ali je oćutao. Umesto da odgovori, legao je na postelju i ukrstio šake iza glave.

Viktor je, kao ogledalo, ponovio taj pokret. „Radujem se zbog tebe. Odsad će sreća biti na tvojoj strani“, dodao je.

„Nadam se da je tako.“

„Ali ne smeš ni slučajno da izgubiš tu sliku.“

„Ne smem?“

„Ako je izgubiš, vradžbina deluje suprotno.“

„A to znači – šta?“

„Znači da bi te terao maler. A u ratu je maler poslednje što ti treba.“

Soba je iznutra bila ružna koliko i motel spolja: drvene oplatae na zidovima, lusteri pripojeni za plafon lancem, čupavi tapison, televizor zašrafljen za postolje. Izgledala je kao da je uređena 1975. i da otad više nije renovirana, te je podsetila Tibo na one razne objekte u koje ih je otac smeštao kad su išli na porodični odmor po Jugozapadu, u Tiboovom detinjstvu. Noćili su po konačistima tik do auto-puta i njegov otac ih je smatrao finim sve dok su manje-više čista. Majka je manje bila tog mišljenja, ali šta je pa mogla? Tu nisu baš imali *Četiri godišnja doba* odmah preko puta, a sve i da jesu, nikako to ne bi mogli sebi priuštiti.

Tibo je obavio isti rutinski niz radnji koji je obavljao i njegov otac kad uđe u motelsku sobu: povukao je prekrivač da proveri jesu li čaršavi čisti, potražio tragove buđi na zavesi tuša, pogledao da li u umivaoniku ima kose. Uprkos očekivanim mrljama od rđe, česmi koja curka i tragovima od cigareta, soba je bila čistija nego što je zamišljao da će biti. A nije bila ni skupa. Tibo je platio u kešu za nedelju dana unapred, niko ga ništa nije pitao, nisu mu posebno naplatili za psa. Uopšteno uzev, pogodba. Lepa stvar. Tibo nije imao kreditne kartice, debitne kartice, keš kartice, nije